

**საქართველოს მთავრობის
დადგენილება N**

2021 წლის

ქ. თბილისი

ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის

დამტკიცების თაობაზე

მუხლი 1. პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 56-ე მუხლის პირველი ნაწილის, 58-ე მუხლის მე-2 ნაწილის და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 75-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, დამტკიცდეს თანდართული “ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი”.

მუხლი 2. დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი ღარიბაშვილი

ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი (შემდგომ - ტექნიკური რეგლამენტი) ადგენს მოთხოვნებს ადამიანის მიერ სურსათად მოხმარებისათვის განკუთვნილი ხორბლის (*Triticum aestivum* L.,) სხვადასხვა ჯიშების (შემდგომში - ხორბალი) და მაგარი ხორბლის (*Triticum durum* Desf.,) მიმართ და აწესრიგებს ბიზნესოპერატორის მიერ მათი ბაზარზე განთავსების, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნებს შორის მიმოქცევის პირობებს.

მუხლი 2. მიზანი და რეგულირების სფერო

1. ტექნიკური რეგლამენტი მიზნად ისახავს ხორბლის ბაზარზე განთავსების, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნებს შორის მიმოქცევის ეტაპებზე რეგულირების ერთიანი პრინციპების განსაზღვრას და მომხმარებელთა უფლებების დაცვას.

2. ტექნიკური რეგლამენტი ადგენს:

- ა) ტერმინთა განმარტებებს;
- ბ) ხორბლის და მაგარი ხორბლის ბაზარზე განთავსების პირობებს;
- გ) მოთხოვნებს ხორბლის და მაგარი ხორბლის მიმართ;
- დ) მოთხოვნებს ექსპორტისა და იმპორტის მიმართ;
- ე) ჰიგიენის მოთხოვნებს ბიზნესოპერატორის მიმართ;
- ვ) ხორბლის და მაგარი ხორბლის შესაბამისობის კონტროლის პროცედურებს.

მუხლი 3. რეგულირების ობიექტი

1. ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული მოთხოვნები ვრცელდება ხორბლის (*Triticum aestivum* L.,) სხვადასხვა ჯიშებზე (შემდგომში - ხორბალი) და მაგარ ხორბალზე (*Triticum durum* Desf.), რომელიც განკუთვნილია ადამიანის მიერ სურსათად მოხმარებისათვის.

2. ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული მოთხოვნები არ ვრცელდება:

- ა) ოჯახური წარმოების სუბიექტზე, რომელიც ხორბალს და/ან მაგარ ხორბალს აწარმოებს პირადი მოხმარების მიზნით;
- ბ) არასასურსათო დანიშნულების ხორბალზე და არასასურსათო დანიშნულების მაგარ ხორბალზე;
- გ) წითელმარცვალა მაგარ ხორბალზე;

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ ოჯახური წარმოების სუბიექტზე ვრცელდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ფიტოსანიტარიული კონტროლი.

მუხლი 4. ტერმინთა განმარტებები

1. ამ ტექნიკური რეგლამენტის მიზნებისათვის გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) **დამტვრეული/დამსხვრეული მარცვალი** - მარცვალი, რომლის ენდოსპერმი ნაწილობრივ არ არის დაფარული, ასევე მარცვალი, რომელიც დაზიანდა მოსავლის აღების დროს;

ბ) **სხვა მინარევი** - არაორგანული და ორგანული მინარევი, გარდა ხორბლის მარცვლის, ხორბლის დამტვრეული/დამსხვრეული მარცვლის, სხვა მარცვლოვანი კულტურების და მათი ნარჩენებისა;

გ) **სხვა ორგანული მინარევი** - ორგანული კომპონენტები გარდა სასურსათო მარცვლოვნებისა. მათ მიეკუთვნებათ სხვა მარცვლოვანი კულტურების თესლები, ასევე ღეროები, ღეროების ნაწილები, ფოთოლი, ფოთლის ნაწილები და ვეგეტაციური ორგანოების სხვა ნაწილები;

დ) **სხვა არაორგანული მინარევი** - ნებისმიერი არაორგანული კომპონენტი, მათ შორის კენჭები, მტვერი, მიწის კომპტები და სხვ;

ე) **კონტამინანტი** - ცხოველური წარმოშობის მინარევი (მათ შორის, მკვდარი მწერები);

ვ) **მავნებლებით დაზიანება** - თავის, სხვა მღრღნელების, მწერების, ტკიპების და სხვა მავნებლებით დაზიანებული მარცვალი;

ზ) **ხორბლის/ მაგარი ხორბლის გაუსწებოვნება** - მიკროორგანიზმებისა და მავნებლების განადგურების მიზნით მარცვლის ქიმიური, ფიზიკური ან რადიაციული მეთოდებით დამუშავება;

თ) **უცხო სუნი** - სუნი, რომელიც არ ახასიათებს ხორბალს ან/და მაგარ ხორბალს და რომელიც წარმოიქმნება სხვა, უცხო ნივთიერებების აბსორბციით, მარცვლის არასწორად შენახვის, ტრანსპორტირებისა ან/და შეფუთვის დროს;

ი) **სედიმენტაციის ინდექსი** - ხორბლისაგან ან/და მაგარი ხორბლისაგან მიღებული ფქვილის ნალექის მოცულობის რიცხვითი მნიშვნელობა, რომელიც მიიღება ფქვილის რძის მჟავასა და პროპანოლ-2-ის (იზოპროპილის სპირტის) ნარევის ხსნარში მოთავსებისას (ISO 5529:2007. Preview Wheat - Determination of the sedimentation index - Zeleny test);

კ) **გალივებული მარცვალი** - მარცვალი, რომელზეც შეუიარაღებელი თვალთ მოჩანს ჩანასახი ან პირველადი კვირტი;

ლ) **შხამიანი მცენარის მარცვალი** - მარცვალი, რომელიც ტოქსიკურია ადამიანისა და ცხოველისათვის, და, რომელთა არსებობა ართულებს მარცვლოვნების გაწმენდა-გასუფთავებას;

მ) დაზიანებული მარცვალი - მარცვალი, რომლის გამოყენება ლპობის, დაობების ან ბაქტერიული დასნეობების ან სხვა მიზიეზების გამო ადამიანისათვის დაუშვებელია;

ნ) ელევატორი - მარცვლეულის შესანახი სპეციალური ნაგებობა, რომელიც აღჭურვილია ასაწევი, გადასატანი, გასანიავებელი, გასაშრობი და სხვ. მოწყობილობებით;

ო) GAFTA (Grain and Feed Trade Association) - მარცვლოვნებისა და საფურაჟე მარცვლოვანი კულტურების ვაჭრობის საერთაშორისო ორგანიზაცია;

პ) ნორმატიულ-ტექნიკური დოკუმენტაცია - ტექნიკური რეგლამენტი, რეგულაცია, დირექტივა, დეკლარირებული სტანდარტი, ტექნიკური პირობები, ტექნიკური ინსტრუქცია და სხვ, რომელსაც მწარმოებელი იყენებს და რომლის გამოყენების შესახებაც მიუთითებს.

2. ამ წესის მიზნებისათვის გამოიყენება ასევე „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის და „ტექნიკური რეგლამენტების – „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის ზოგადი წესისა“ და „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის გამარტივებული წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 25 ივნისის N173 დადგენილებით და საქართველოს სხვა ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული ტერმინები.

მუხლი 5. ხორბლის და მაგარი ხორბლის ბაზარზე განთავსების პირობები

1. ადამიანის მიერ სურსათად მოხმარებისათვის განკუთვნილი ხორბალი და მაგარი ხორბალი უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ტექნიკური რეგლამენტით და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

2. ბაზარზე განთავსებული ხორბალი და მაგარი ხორბალი ეტიკეტირებული უნდა იქნეს ამ ტექნიკური რეგლამენტისა და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით. მომხმარებლისათვის ხორბალის და მაგარი ხორბალის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება უნდა განხორციელდეს ტექნიკური რეგლამენტის - „მომხმარებლისთვის სურსათის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების წესი“-თ განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

მუხლი 6. მოთხოვნები რეგულირების ობიექტის მიმართ

1. ხორბლის და მაგარი ხორბლის მიმართ ზოგადი მოთხოვნებია:

ა) ხორბალი და მაგარი ხორბალი უნდა იყოს ჯანსაღი, სუფთა, ხარისხიანი, არ უნდა ჰქონდეს თვითჩახურების, ობის და სხვა უცხო სუნი, რაც მიუთითებს მის გაფუჭებაზე;

ბ) ხორბალს და მაგარ ხორბალს არ უნდა ჰქონდეს უცხო გემო და არ უნდა შეიცავდეს ცოცხალ მწერებს, მათ შორის ზრდა-განვითარების ნებისმიერ სტადიაზე მყოფ პარაზიტებს;

გ) ხორბლის და მაგარი ხორბლის მარცვლის ფერი უნდა შეესაბამებოდეს კონკრეტული ჯიშისთვის დამახასიათებელ შეფერილობას.

2. ხორბლის და მაგარი ხორბლის მიმართ სპეციფიური მოთხოვნებია:

ა) ხორბლის და მაგარი ხორბლის სინესტის მასური წილის (ტენიანობა) მაქსიმალური მნიშვნელობა არ უნდა აღემატებოდეს 14,5 %-ს;

ბ) ჭვავის რქის (სოკო *Claviceps purpurea*) სკლეროციუმის შემცველობის მაქსიმალური რაოდენობა, ხორბალში და მაგარ ხორბალში, არ უნდა აღემატებოდეს 0,05%-ს;

გ) ხორბალი და მაგარი ხორბალი არ უნდა შეიცავდეს სარეველა მცენარეების, მათ შორის: კროტოლარიის (*Crotolaria spp.*), ჭიოტას (*Agrostemma githago L.*), აბუსალათინის (*Ricinus communis*), ლემას (*Datura spp.*) ასევე სხვა შხამიანი მარცვლოვანი მცენარეების თესლებს და სხვა სარეველა მცენარეების ორგანულ მინარევს, იმ რაოდენობით, რომელიც რისკს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას;

დ) ხორბალი და მაგარი ხორბალი არ უნდა შეიცავდეს კონტამინანტს ანუ ცხოველური წარმოშობის მინარევს (მათ შორის, მკვდარ მწერებს), იმ რაოდენობით, რომელიც შესაძლოა რისკს უქმნიდეს ადამიანის ჯანმრთელობას და მისი მაქსიმალური რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 0,1 %-ს;

ე) ხორბალი და მაგარი ხორბალი არ უნდა შეიცავდეს სხვა ორგანულ მინარევს და მათი მაქსიმალური რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 1,5%-ს;

ვ) ხორბალი და მაგარი ხორბალი არ უნდა შეიცავდეს სხვა არაორგანულ მინარევს და მათი მაქსიმალური რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 0,05%-ს;

ზ) ხორბლისათვის დაზიანებული და დამტვრეული/დამსხვრეული მარცვლის მაქსიმალური რაოდენობა 1,7 მმ ზომის უჯრედების და 20 მმ დიამეტრის მქონე ლითონის საცერზე გაცრისას არ უნდა აღემატებოდეს 5,0 %-ს;

თ) მაგარი ხორბლისათვის დაზიანებული და დამტვრეული/დამსხვრეული მარცვლის მაქსიმალური რაოდენობა 1,9 მმ ზომის უჯრედების და 20 მმ დიამეტრის მქონე ლითონის საცერზე გაცრისას არ უნდა აღემატებოდეს 6,0 %-ს;

ი) ხორბლისათვის სხვა სასურსათო მარცვლოვანი კულტურების შემცველობა, გარდა ხორბლისა და მაგარი ხორბლისა (მთლიანი ან დამტვრეული), არ უნდა აღემატებოდეს 2,0%-ს;

კ) მაგარი ხორბლისათვის სხვა სასურსათო მარცვლოვანი კულტურების მარცვლის შემცველობა, გარდა ხორბლისა და მაგარი ხორბლისა (მთლიანი ან დამტვრეული), არ უნდა აღემატებოდეს 3,0%-ს;

ლ) შრობის დროს ჩახურებული მარცვლის რაოდენობა, ხორბლისათვის და მაგარი ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 0,05%-ს;

მ) დაზიანებული მარცვლის მაქსიმალური რაოდენობა, მათ შორის მარცვალი, რომელთაც აშკარად აქვთ სინესტის, ასევე დაავადებების, ობის, ჩახურების, ფერმენტაციის, გაღივების და სხვა ნიშნები, ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 6,0%-ს;

ნ) დაზიანებული მარცვლის მაქსიმალური რაოდენობა, მათ შორის მარცვალი, რომელთაც აშკარად აქვთ სინესტის, ასევე დაავადებების, ობის, ჩახურების, ფერმენტაციის, გაღივების და სხვა ნიშნები, მაგარი ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 4,0%-ს;

ო) მწერებით დაზიანებული მარცვლის რაოდენობა, რომელზედაც აშკარად შეიმჩნევა ნასვრეტები, ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 1,5 %-ს;

პ) მწერებით დაზიანებული მარცვლის რაოდენობა, რომელზედაც აშკარად შეიმჩნევა ნასვრეტები, მაგარი ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 2,0 %-ს;

ჟ) გაღივებული მარცვლის შემცველობა, ხორბლისათვის და მაგარი ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 4 %-ს;

რ) ხორბლისათვის სედიმენტაციის ინდექსი (Zeleny -ის ინდექსი) შეადგენს არანაკლებ 22 მლ-ს, ან ნორმატიულ-ტექნიკური დოკუმენტაციის მიხედვით განსაზღვრული წებოგვარას დეფორმაციის ინდექსს;

ს) ფუზარიოზით (*Fusarium graminearum*) დაზიანებული მარცვლის რაოდენობა მაგარი ხორბლისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 1,5%-ს;

ტ) ხორბალში დაუშვებელია ფუზარიოზით (*Fusarium graminearum*) დაზიანებული მარცვლის შემცველობა;

უ) მინიმალური ხვედრითი წონა მაგარი ხორბლისთვის უნდა შეადგენდეს 78 კგ/ჰექტოლიტრში (ანუ ნატურა უნდა შეადგენდეს 780 გ/ლიტრში);

ფ) მინიმალური ხვედრითი წონა ხორბლისთვის უნდა შეადგენდეს 73 კგ/ჰექტოლიტრში (ანუ ნატურა უნდა შეადგენდეს 730 გ/ლიტრში);

ქ) ცილის მინიმალური შემცველობა მაგარი ხორბლისათვის უნდა შეადგენდეს 11,5%-ს;

ღ) ცილის მინიმალური შემცველობა ხორბლისათვის უნდა შეადგენდეს 11,0 %-ს;

ყ) სხვა ხარისხობრივი მახასიათებლების მქონე ხორბლის მარცვლის მაქსიმალური შემცველობა, ხორბლისათვის და მაგარი ხორბლისათვის, არ უნდა აღემატებოდეს 12%-ს;

შ) ვარდნის რიცხვი (Hagberg falling) ხორბლისათვის და მაგარი ხორბლისათვის უნდა შეადგენდეს არანაკლებ 220 წმ-ს;

მუხლი 7. მოთხოვნები ექსპორტისა და იმპორტის მიმართ

1. ხორბლის და მაგარი ხორბლის გაუსნებოვნებისთვის გამოყენებული პრეპარატი უნდა იქნეს რეგისტრირებული;

2. საქართველოდან ექსპორტირებული ხორბალი და მაგარი ხორბალი უნდა შეესაბამებოდეს ამ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ მოთხოვნებს, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც სხვა რამ მოითხოვება მიმღები ქვეყნის მიერ.

3. საქართველოს ტერიტორიაზე ხორბლის და მაგარი ხორბლის იმპორტი, სარკინიგზო და საზღვაო მიმოსვლისათვის გახსნილი საბაჟო-გამშვები პუნქტის გავლით, დასაშვებია მხოლოდ დახურული ვაგონებით, ხორბალმზიდი ვაგონებით ან კონტეინერებით (ტანკერებით), რომელიც უზრუნველყოფს ხორბლის და მაგარი ხორბლის დაცვას მწერების, ცხოველების, მათ შორის მღრღნელების შეღწევისაგან და ტრანსპორტირების დროს დაბნევისაგან;

4. საქართველოს ტერიტორიაზე ხორბლის და მაგარი ხორბლის იმპორტი, საავტომობილო მიმოსვლისათვის გახსნილი საბაჟო გამშვები პუნქტების გავლით, დასაშვებია ასევე ავტოსატრანსპორტო საშუალებით;

5. საქართველოს ტერიტორიაზე ხორბლის და მაგარი ხორბლის იმპორტი, ნებისმიერი სატრანსპორტო საშუალებით უნდა განხორციელდეს ტვირთის წარმოშობის ქვეყანაში არსებული აკრედიტებული (რეგისტრირებული) ელევატორებიდან.

6. ამ მუხლის მე-3-4 პუნქტებით განსაზღვრულ შემთხვევაში, ხორბალს და/ან მაგარ ხორბალს თან უნდა ახლდეს:

ა) მწარმოებელი ქვეყნის შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანოს მიერ გაცემული შესაბამისობის დამადასტურებელი დოკუმენტი - შესაბამისობის სერტიფიკატი ან ინსპექტირების სერტიფიკატი ან/და ოქმი, რითაც დადასტურებული იქნება ხორბლის და/ან მაგარი ხორბლის შესაბამისობა ამ რეგლამენტთან ან მწარმოებელი ქვეყნის ნორმატიულ-ტექნიკურ დოკუმენტაციასთან.

ბ) ტვირთის წარმოშობის ან გამომგზავნი ქვეყნის კომპეტენტური უწყების მიერ შევსებული და დამოწმებული - „ჯანმრთელობის (ჰიგიენური) სერტიფიკატი“ საქართველოში იმპორტისათვის;

7. ხორბლის და მაგარი ხორბლის იმპორტის შემთხვევაში, ფიტოსანიტარიულ სასაზღვრო-საკარანტინო კონტროლის განხორციელებისას, სავალდებულოა, ფიტოსანიტარიული სერტიფიკატის III ნაწილში ასახული იქნეს ტვირთის დამუშავების (ფუმიგაციის) პროცედურა.

8. ამ მუხლის მე-3-4-ე პუნქტებით განსაზღვრული ტრანსპორტირებისას, გამოყენებული სატრანსპორტო საშუალებები უნდა იქნეს გაუსნებოვნებული ყოველი დატვირთვის წინ და თან უნდა ახლდეს სატრანსპორტო საშუალების დასუფთავების და გაუსნებოვნების დამადასტურებელი დოკუმენტი,

გაცემული ექსპორტიორი ქვეყნის შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანოს მიერ ან GAFTA -ს მიერ აკრედიტებული სურვეერის/სუპერინტენდანტის მიერ.

9. საქართველოს ტერიტორიაზე ხორბლის და მაგარი ხორბლის იმპორტის პროცედურების გავლის შემდგომ ტვირთი უნდა განთავსდეს ელევატორებში.

10. დამატებითი მოთხოვნები ხორბლის და მაგარი ხორბლის ამ მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული ტრანსპორტირებისას, განისაზღვრება საქართველოს ნორმატიული აქტებით.

მუხლი 8. ჰიგენის მოთხოვნები ბიზნესოპერატორის მიმართ

1. ბიზნესოპერატორი, რომლის საქმიანობა დაკავშირებულია ხორბლის და მაგარი ხორბლის წარმოებასთან, გადამუშავებასთან და ქვეყნის შიგნით და ქვეყნებს შორის მიმოქცევასთან ვალდებულია დაიცვას „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგენის ზოგადი წესით“ განსაზღვრული მოთხოვნები;

2. შესაძლებელია ბიზნესოპერატორმა, გამოიყენოს ამ მუხლის „ა“ პუნქტით განსაზღვრული წესისაგან განსხვავებული წესი იმ შემთხვევაში, თუ ბიზნესოპერატორის მიერ დასაბუთებული იქნება მის მიერ გამოყენებული განსხვავებული წესით ზოგადი ჰიგენური მოთხოვნების უზრუნველყოფა.

მუხლი 9. რეგულირების ობიექტის შესაბამისობის კონტროლი

ამ ტექნიკური რეგლამენტით და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან ხორბლის და მაგარი ხორბლის შესაბამისობის კონტროლი ხორციელდება :

ა) სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ სახელმწიფო კონტროლის დროს;

ბ) სსიპ - შემოსავლების სამსახურის მიერ საქართველოს საბაჟო საზღვარზე გადაადგილებისას

გ) ბიზნესოპერატორის მიერ, შიდა საწარმოო კონტროლის დროს.

განმარტებითი ბარათი

„ხორბლის და მაგარი ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტზე

ინფორმაცია სამართლებრივი აქტის პროექტის შესახებ

„ხორბლის და მაგარი ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის დადგენილების წარმოდგენილი პროექტი ითვალისწინებს „ხორბლის და მაგარი ხორბლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს მთავრობის დადგენილების დამტკიცებას. პროექტი შემუშავებულია სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 75-ე მუხლის მე-2 ნაწილისა და პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 56-ე მუხლის პირველი ნაწილის, 58-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად და გამოყენებულია ევროკომისიის რეგულაცია COMMISSION DELEGATED REGULATION

(EU) 2016/1238 of 18 May 2016 supplementing Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council with regard to public intervention and aid for private storage და Codex alimentarius - ის საერთაშორისო სტანდარტი Codex Standard 199-1995. STANDARD FOR WHEAT AND DURUM WHEAT.

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი ადგენს მოთხოვნებს ადამიანის მიერ სურსათად მოხმარებისათვის განკუთვნილი ხორბლის (*Triticum aestivum* L.), სხვადასხვა ჯიშების და მაგარი ხორბლის (*Triticum durum* Desf.) მიმართ და აწესრიგებს ბიზნესოპერატორის მიერ ხორბლის და მაგარი ბაზარზე განთავსების, ექსპორტისა და იმპორტის პირობებს. ამასთან, ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული მოთხოვნები არ ვრცელდება ოჯახური წარმოების სუბიექტზე, რომელიც ხორბალს ან/და მაგარ ხორბალს აწარმოებს პირადი მოხმარების მიზნით, ქონდარა ხორბალზე (*Triticum compactum* Host.), არასასურსათო დანიშნულების ხორბალზე და წითელმარცვალა მაგარ ხორბალზე. ოჯახური წარმოების სუბიექტზე ვრცელდება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ფიტოსანიტარიული კონტროლი.

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი მიზნად ისახავს ხორბლის და მაგარი ხორბლის ბაზარზე განთავსების და ქვეყნის შიგნით და ქვეყნებს შორის მიმოქცევის ეტაპებზე რეგულირების ერთიანი პრინციპების განსაზღვრას და მოხმარებელთა უფლებების დაცვას და ადგენს ხორბლის და მაგარი ხორბლის ბაზარზე განთავსების პირობებს, ჰიგიენის მოთხოვნებს მწარმოებელ ბიზნესოპერატორის მიმართ, მოთხოვნებს ხორბლის და მაგარი ხორბლის ექსპორტისა და იმპორტისათვის, ასევე საქართველოს ტერიტორიაზე ხორბლის და მაგარი ხორბლის სარკინიგზო, საზღვაო და საავტომობილო მიმოსვლისათვის გახსნილი საბაჟო-გამშვები პუნქტის გავლით შემოტანასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტით განისაზღვრა ხორბლის და მაგარი ხორბლის ბაზარზე განთავსების პირობები, კერძოდ, ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი ხორბალი და მაგარი ხორბალი უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებს. ბაზარზე განთავსებული ხორბალი და მაგარი ხორბალი ეტიკეტირებული უნდა იქნეს ამ ტექნიკური რეგლამენტისა და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით.

პროექტით განსაზღვრულია სპეციფიკური მოთხოვნები როგორც ხორბლის და მაგარი ხორბლის მიმართ, ასევე ბიზნესოპერატორის მიმართ, რომლის საქმიანობაც დაკავშირებულია ხორბლის ბაზარზე განთავსებასთან.

პროექტით დადგენილია ხორბლისა და მაგარი ხორბლის ექსპორტისა და იმპორტის პირობები, რომლის თანახმადაც, ხორბლის და მაგარი ხორბლის გაუსწებოვნებისთვის გამოყენებული პრეპარატი უნდა იქნეს რეგისტრირებული;

საქართველოდან ექსპორტირებული ხორბალი და მაგარი ხორბალი უნდა შეესაბამებოდეს ამ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილ მოთხოვნებს, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც სხვა რამ მოითხოვება მიმღები ქვეყნის მიერ. დადგენილია ასევე მოთხოვნები საქართველოს ტერიტორიაზე ხორბლის და მაგარი ხორბლის იმპორტისათვის, როგორც სარკინიგზო და საზღვაო მიმოსვლისათვის გახსნილი საბაჟო-გამშვები პუნქტის გავლით, ისე საავტომობილო მიმოსვლისათვის გახსნილი საბაჟო გამშვები პუნქტების გავლით. ამ მოთხოვნების თანახმად, იმპორტის დროს ხორბალს და/ან მაგარ ხორბალს თან უნდა ახლდეს მწარმოებელი ქვეყნის შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანოს მიერ გაცემული შესაბამისობის დამადასტურებელი დოკუმენტი - შესაბამისობის სერტიფიკატი ან ინსპექტირების სერტიფიკატი ან/და ოქმი, რითაც დადასტურებული იქნება ხორბლის და/ან მაგარი ხორბლის შესაბამისობა მწარმოებელი ქვეყნის ნორმატიულ-ტექნიკურ დოკუმენტაციასთან; ასევე ტვირთის წარმოშობის ან გამომგზავნი ქვეყნის კომპეტენტური უწყების მიერ შევსებული და დამოწმებული – „ჯანმრთელობის სერტიფიკატი“ საქართველოში იმპორტისათვის; ამავე დროს ფიტოსანიტარიულ სასაზღვრო-საკარანტინო კონტროლის განხორციელებისას, სავალდებულოა, ფიტოსანიტარიული სერტიფიკატის III ნაწილში ასახული იქნეს ტვირთის დამუშავების (ფუმიგაციის) პროცედურა. პროექტით განსაზღვრულია ასევე, რომ ხორბლის და მაგარი ხორბლის ტრანსპორტირებისას, გამოყენებული სატრანსპორტო საშუალებები უნდა იქნეს გაუსწებოვნებული ყოველი დატვირთვის წინა და თან უნდა ახლდეს სატრანსპორტო საშუალების დასუფთავების და გაუსწებოვნების დამადასტურებელი დოკუმენტი, გაცემული ექსპორტიორი ქვეყნის შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანოს მიერ.

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტის შესაბამისად, ამ ტექნიკური რეგლამენტით და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან ხორბლის შესაბამისობის კონტროლი ხორციელდება სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ სახელმწიფო კონტროლის დროს, სსიპ - შემოსავლების სამსახურის მიერ საქართველოს საბაჟო საზღვარზე გადაადგილებისას და ბიზნესოპერატორის მიერ, შიდა საწარმოო კონტროლის დროს.

პროექტის მიღებით გამოწვეული საფინანსო ეკონომიკური შედეგების გაანგარიშება

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტის მიღება არ გამოიწვევს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დამატებითი ასიგნებების გამოყოფას და გავლენას არ მოახდენს ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე, სახელმწიფოსთვის არ წარმოშობს ახალ ფინანსურ ვალდებულებებს.

პროექტის მოსალოდნელი შედეგები

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტის მიღება ხელს შეუწყობს ხორბლის და მაგარი ხორბლის ბაზარზე განთავსების, ექსპორტისა და იმპორტის ეტაპებზე რეგულირების ერთიანი პრინციპების განსაზღვრას და მომხმარებელთა უფლებების დაცვას.

პროექტის განხორციელების ვადები

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტით რაიმე ვადა არ არის განსაზღვრული.

პროექტის ავტორი და წარმდგენი

საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტის ავტორი და წარმდგენია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.